

Raad voor Cultuur

Aan
De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp
Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden *Aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen* over de periode 1964-2000 voor de zorgdraggers de minister van Verkeer en Waterstaat, de minister van Financiën, de minister van Justitie en het Waarborgfonds Motorverkeer

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Datum

Uw kenmerk
C/S/03/1345
Uw brief van
26-05-2003
Ons kenmerk
arc-2003.5955/2

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de minister van Verkeer en Waterstaat, de minister van Financiën, de minister van Justitie en het Waarborgfonds Motorverkeer u, in hun hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995, hebben verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein *Aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen* over de periode 1964-2000. De adviestermijn is met enkele weken overschreden, waarvoor excuses. Hierbij biedt hij u zijn bevindingen¹ aan.
2. De Raad heeft deze ontwerplijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. Mits rekening wordt gehouden met zijn aanbevelingen, adviseert de Raad u deze selectielijst vast te stellen voor de periode 1964-2000. De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies mede beantwoord. De bijlage bij dit advies bevat een aantal concrete aanbevelingen voor redactionele verbeteringen die de bruikbaarheid van de lijst kunnen bevorderen en misverstanden over de interpretatie van handelingen kunnen voorkomen.

---

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. *Ontwerplijst*

Deze ontwerplijst is als basiselectiedocument tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan het ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Verzekerd op weg. Een institutioneel onderzoek naar het overheidsbandelen voortvloeiend uit de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, 1964-2000* (PIVOT-rapport nummer 111, Den Haag 2001).

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-2003.5955/2

§ 3.2. *Drieboeksoverleg*

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde drieboeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het drieboeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerplijst mee te werken.

§ 3.3. *Terinzagelegging*

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in reacties.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerplijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. *De reikwijdte van de ontwerplijst*

De ontwerplijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen op het beleidsterrein *Aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen* over de periode 1964-2000.

De Raad constateert met voldoening dat deze ontwerplijst door alle betrokken zorgdragers tegelijk wordt ingediend. De doelmatigheid van het proces wordt daardoor zeer bevorderd.

Om te zorgen dat ook de kwaliteit van de selectielijsten positief wordt beïnvloed door een breed ingezette vaststellingsprocedure, zou er in het driehoeksoverleg expliciet aandacht besteed moeten worden aan de samenhang tussen de handelingen en waarderingen van de verschillende zorgdragers. Dat laat in het onderhavige geval te wensen over. Verschillende zorgdragers komen, zonder dat daar goede argumenten voor lijken te zijn, voor dezelfde handelingen tot verschillende selectievoorstellen. In § 4.3 wordt dit punt verder uitgewerkt.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag en de aanvullende rapportage blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria constateert de Raad dat als zodanig de criteria uit 1997 zijn gebruikt, die niet formeel zijn vastgesteld. De Raad is verontrust over het uitblijven van door het Nationaal Archief aangekondigde aanpassingen in de wijze van archiefselectie, waarin de kwestie van de status van de selectiecriteria zou worden meegenomen.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen.

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er gewoonlijk van uit, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij doorgaans aan, dat ook met het belang van de recht- en bewijszoekenden voldoende rekening is gehouden.

In dit geval heeft de Raad daarover enige twijfel. De neerslag van (vrijwel) identieke handelingen (12, 13, 34, 66, 75-79, 81, handeling 28 van de minister van Financiën in vergelijking met handeling 30 van het Fonds en de handelingen 42-45 van het Fonds in vergelijking met de handelingen 64-65 van de minister van Financiën) wordt door verschillende zorgdragers voorgedragen voor vernietiging na afloop van termijnen die per zorgdrager verschillen. Dat kan twee dingen betekenen: ofwel de zorgdragers verschillen van inzicht waar het gaat om het afdekken van het belang van de administratie en/of van de recht- en bewijszoekende burger, ofwel de dossieropbouw bij de zorgdragers is zodanig verschillend dat, hoewel men niet wezenlijk van mening verschilt over de waardering van de neerslag, vanuit praktische overwegingen kiest voor een andere (langere) termijn.

In geval van de eerste betekenis zou het verslag driehoeksoverleg minstens moeten verklaren waar de verschillen van inzicht op terug te voeren zijn en idealiter zouden deze verschillen in de loop van het overleg moeten verdwijnen. In het tweede geval is het onnodig en principieel onjuist om dossierwaarderingen op te nemen: de selectielijsten geven sec de waardering van handelingen weer. De in de selectielijsten opgenomen termijnen zijn minimumtermijnen na afloop waarvan vernietiging geoorloofd is. Als uitstel van vernietiging handiger is omdat de rest van het dossier een langere vernietigingstermijn kent, staat het de zorgdrager vrij daarnaar te handelen.

Pagina

4

Ons kenmerk

arc-2003.5955/2

De Raad adviseert u om in het vervolg, in driehoeksoverleg met verschillende zorgdragers over ontwerp-selectielijsten met betrekking tot hetzelfde beleidsterrein, expliciet stil te staan bij voorgestelde selectiebeslissingen ten aanzien van gemeenschappelijke handelingen en een eventuele keuze voor uiteenlopende selectiebeslissingen of vernietigingstermijnen in het verslag van het driehoeksoverleg te verantwoorden.

5. *Nadere beoordeling van de ontwerplijst*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerplijst gezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de volgende opmerkingen.

Handeling 8: het beslissen op beroepschriften naar aanleiding van beschikkingen inzake de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen en het voeren van verweer in beroepschriftprocedures voor de Raad van State en/of de kantonrechter

Handeling 82: het, de Raad van State gehoord, beslissen inzake beroepsprocedures van verzekeringsplichtigen in verband met vrijstellingsverklaringen

De Raad ziet geen redenen om de neerslag van deze handelingen permanent te bewaren, zoals de ontwerplijst voorstelt. De toepassing van criterium 1 suggereert dat alle beslissingen inzake beroepsprocedures op dit beleidsterrein beleidsimplicaties hebben. Dat is nauwelijks voorstelbaar. Voor zover specifieke zaken beleidsimplicaties hebben, zullen de desbetreffende dossiers het startpunt vormen van het dossier over de in te zetten beleidswijzing en zullen ze als neerslag van handelingen als de nummers 1, 2, 3 of 4 voor bewaring in aanmerking komen.

De Raad is er wel van overtuigd dat het administratief belang gebaat is met langdurige bewaring van dit materiaal. Daarom stelt hij voor de waardering van de handelingen 8 en 82 te wijzigen in V 20 jaar.

Handeling 10: het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen inzake de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen

Het betreft hier een zogenaamde algemene handeling: een handeling die op elke beleidsterrein voorkomt. Algemene handelingen hebben doorgaans ook gestandaardiseerde waarderingen en vernietigingstermijnen. Voor deze handeling geldt als standaard *vernietigen na 3 jaar*. In deze lijst wordt daarvan afgeweken. Voorgesteld wordt om vragen die betrekking hebben op beleidsinterpretatie met B 1 te waarderen en neerslag van overige vragen na 5 jaar te vernietigen. De Raad zet vraagtekens bij het nut en de noodzaak van dit voorstel. Voor veel uitvoerende handelingen in deze en andere selectielijsten geldt, dat een uitzonderlijke casus in de uitvoeringspraktijk leidt tot discussie over de wenselijkheid van beleidswijzigingen. Doorgaans wordt er van uitgegaan dat de neerslag over zo'n uitzonderlijke casus onderdeel gaat uitmaken van een beleidsdossier dat voor bewaring in aanmerking komt.

Het lijkt de Raad dan ook niet nodig om de waardering van handeling 10 te splitsen.

Pagina

5

Ons kenmerk

arc-2003.5955/2

Handeling 12: het voorbereiden en begeleiden van extern (wetenschappelijk) onderzoek met betrekking tot de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen

Met de waardering van deze handeling als zodanig (V 5 jaar na afronding onderzoek) heeft de Raad geen moeite. Hij constateert echter dat de bijbehorende handeling over het verlenen van de onderzoeksopdracht en het vaststellen van het eindrapport, die normaliter in elke selectielijst voorkomt en daar met B 1/2 wordt gewaardeerd, hier ontbreekt. De Raad adviseert u een handeling van die strekking alsnog te doen opnemen en met B te waarderen.

Handeling 22: het verstrekken van informatie aan burgers, bedrijven en instellingen over de werkzaamheden van het Waarborgfonds binnen de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen

De Raad mist in deze ontwerprijst een handeling die specifiek betrekking heeft op voorlichtingsactiviteiten. Mocht het zo zijn dat deze activiteiten begrepen worden onder handeling 22, dan pleit de Raad er voor om, zoals gebruikelijk, van het voorlichtingsmateriaal één exemplaar te bewaren op grond van criterium 1.

Handeling 32: het vaststellen van de werkzaamheden van de directie van het Waarborgfonds Motorverkeer

Deze handeling wordt gewaardeerd met B 1. De Raad is van mening dat criterium 4 hier beter op zijn plaats is.

Handeling 34: het benoemen, schorsen en ontslaan van vertegenwoordigers als lid/voorzitter van de Commissie van Toezicht op het Waarborgfonds Motorverkeer

Handeling 35: het, op voordracht van het Verbond van Verzekeraars en het Centraal Overleg, gezamenlijk benoemen van de voorzitter van het bestuur van de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer

Handeling 37: het aanwijzen van een contactpersoon/contactpersonen voor de Stichting Waarborgfonds Motorverkeer aan wie alle bescheiden betreffende de vergaderingen worden toegezonden

De neerslag van deze handelingen is voor de actoren minister van Justitie en minister van Financiën voorgedragen voor vernietiging 10 jaar na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van de betrokkenen. De Raad is van mening dat een dergelijke lange termijn hier niet nodig is, omdat het hier niet gaat om een dienstbetrekking en er in die zin geen sprake is van rechtspositionele verhoudingen. Onder verwijzing naar hetgeen in paragraaf 4.3 al is geschreven over de inconsistenties in de waardering van (vrijwel) identieke handelingen door verschillende zorgdragers, merkt de Raad op dat de minister van Verkeer en Waterstaat de neerslag van handeling 34 vernietigbaar acht na het verstrijken van een termijn van 5 jaar.

Handeling 38: het jaarlijks bepalen van de bedragen die de verzekeraars en de Staat moeten storten in het Waarborgfonds Motorverkeer

Deze handeling komt zowel bij de actor minister van Financiën voor als bij de actor Stichting Waarborgfonds Motorverkeer. Die waarden de handeling met respectievelijk B 1 en V na 7 jaar. Onder verwijzing naar hetgeen in paragraaf 3 is opgemerkt over inconsistenties in waarderings van gelijklopende handelingen adviseert de Raad u de waardering van deze handeling te heroverwegen. De Raad zelf ziet geen reden om deze neerslag eeuwig te doen bewaren, zeker niet op basis van criterium 1.

Handeling 47: het nemen van maatregelen en het doen van onderzoek ter bestrijding van ten onrechte ingediende schadeclaims (fraudebestrijding).

De Raad verbaast zich over de combinatie van twee ongelijksoortige processen in één handeling. Hij acht de voorgestelde waardering (V 5) niet op zijn plaats voor onderzoek naar methoden van fraudebestrijding; dat zou, net als de neerslag van handeling 10 (intern (wetenschappelijk) onderzoek) met B gewaardeerd moeten worden. De Raad is van mening dat de neerslag van onderzoek naar individuele fraudegevallen langer bewaard dient te worden dan de voorgestelde 5 jaar. Hij verwijst daarbij naar de selectielijst *Sociale Verzekeringen*, waar een vergelijkbare handeling (438, actor bedrijfsvereniging) een termijn van 20 jaar heeft.

Pagina

6

Ons kenmerk

arc-2003.5955/2

Handeling 48: het behandelen van klachten over besluiten van het Waarborgfonds

De Raad is van oordeel dat de voorgestelde vernietigingstermijn van 1 jaar te kort is en adviseert u deze termijn te verlengen. Neerslag van vergelijkbare handelingen in andere selectielijsten (bijvoorbeeld *Sociale verzekeringen*, handeling 471) wordt meestal vernietigbaar geacht na afloop van een termijn van 5 jaar.

6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor de voor de periode 1964-2000, met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Pagina

7

Ons kenmerk

arc-2003.5955/2

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

dr. J.A. Brandenburg
Algemeen secretaris